Oppgaveføring fra hjemmesykepleien til praktisk bistand og rengjøring

01.09.26 Informasjon i Eldrerådet

For å sikre at vi klarer å gi trygg og god helsehjelp også i årene som kommer, må vi bruke de ansattes fagkompetanse riktig

Derfor overfører vi oppgaver

- Som i resten av landet, blir vi flere og flere eldre i Larvik
- Det betyr at flere bor hjemme lenger, og flere trenger hjelp
- Da øker trykket for hjemmesykepleien, samtidig som vi har mangel på helsepersonell

Ved at avdelingen for praktisk bistand overtar de praktiske gjøremålene, frigjøres det over 1200 timer i året for helsepersonellet

Disse oppgavene overføres

- Ta med seg søppel
  - Restavfall, papp, plast og matavfall
- Klesvask
- Sengeskift
- Oppvask
- Rydde kjøleskap
- Lage handleliste
- Rydde i leiligheten

Visste du at en kartlegging av oppgavene viser at hjemmesykepleieavdelingene bruker 3,8 årsverk på disse oppgavene?

Slik er arbeidet organisert

- **Prosjektstyrt:** Prosjektet ledes av Anne Ma Tanum, avdelingsleder for praktisk bistand, som sørger for gevinster (hva får vi igjen), framdrift og involvering
- **Hovedtillitsvalgte:** For at de ansatte skal bli hørt og ivaretatt, sitter både hovedtillitsvalgte (fra Fagforbundet og Norsk Sykepleierforbund) og hovedverneombud i styringsgruppa
- **Beslutningsgrunnlag:** Beslutningsgrunnlaget er utarbeidet av arbeidsgruppe med ledere og ansatte fra praktisk bistand og hjemmesykepleien, drøftet i workshop med ansatte i hjemmetjenesten

Tidsplan 2026

Når	Hva
Mai	
Juni	Prosjektplan besluttes i styringsgruppa
Sommer	Opplæring av ansatte i praktisk bistand og rengjøring
August	Informasjon til pasienter/brukere og pårørende
September	Oppgavene overføres fra 15. september 2026
Oktober - Februar 2027	Evaluere, justere og forbedre arbeidsprosessene.

Slik involverer og informerer vi

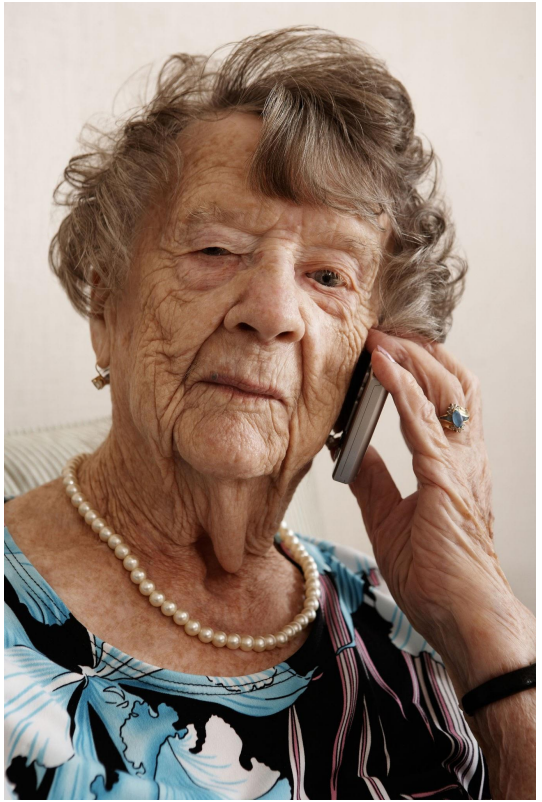
- Vi samarbeider med Tjenestekontoret og profilteamet i Helse og mestring
- Det har vært møter/arbeidsmøter med ledere for de ulike hjemmetjenesteavdelingen og praktisk bistand
- Vi informerer avdelingene via leder, som informerer sine ansatte
- Vi gjennomfører refleksjonsoppgaver i avdelingene
- Vi samarbeider med kommunikasjonsavdelingen
- Vi informerer hovedutvalg og Eldrerådet
- Vi informerer pasienter/brukere og pårørende – muntlig og skriftlig i hjemmet
- Vi informerer innbyggere på kommunenes nettsider

Vi må justere

- Vi er tilgjengelig på telefon for spørsmål, innspill og frustrasjoner fra brukerne

- Vi må vurdere justeringer underveis når vi får tilbakemeldinger fra brukerne

Refleksjonsoppgaver

Kommunen kutter bare ned på tilbudet til oss eldre. Nå skal dere ikke engang hjelpe meg med handlingen lenger.

Men du er jo her uansett...?

Jeg har betalt skatt i et helt liv, og nå vil dere ikke en gang bære ut søpla mi!

Jeg føler meg bare til bry når det må komme én person for medisin og en helt annen person bare for å ta oppvasken min.

Refleksjonsoppgave 1

Hvordan avslår du forespørselen om å «bare gjøre det raskt» på en måte som opprettholder en god relasjon og trygghet hos pasienten?

Det føles feil å gå fra søpla eller en uredd seng uten å ta det, selv om det ikke lenger er min oppgave

Hva gjør jeg når pasienten blir sint eller trist på grunn av endringen, og det er jeg som må stå i det der og da?

Hvorfor må vi endre på dette nå? Det vi gjør i dag fungerer jo helt fint!

Pasientene blir forvirret når det kommer én fra hjemmesykepleien for medisin og én fra praktisk bistand for klesvask.

Refleksjonsoppgave 2

Hvordan kan vi sikre en god dialog og overlapping med de faste medarbeiderne i praktisk bistand slik at pasienten opplever tjenesten som én helhetlig kommunal hjelp?

Sammen skaper vi gode dager

Senteret for et aldersvennlig Norge

Nasjonalt nettverk for aldersvennlig Norge for kommuner og fylkeskommuner.

Det er et nasjonalt nettverk som jobber for et aldersvennlig samfunn.

Mål for nettverket er: dele erfaringer og kunnskap.

Arbeidsgruppa som jobber med omsorgsboliger er meldt på dette nettverket idag.

Spørsmål fra Eldrerådet jfr. mail 04.08.26 fra Liv Grinde leder Eldrerådet

Spørsmål: Er det mulig å få en oversikt over hvor mange som har tjenester fra hjemmetjenesten, delt opp i antall og prosentvis i forhold til alder?

Svar: Vi har god oversikt på totalt antall: Pt. er dette 1327 brukere i de 10 hjemmesykepleieavdelingene.

Alderskategorier:

0 - 30	**4**
31 - 66	**190**
67 - 80	**342**
over 80	**791**
TOTALT	**1327**

Spørsmål fra Eldrerådet jfr. mail 04.08.26 fra Liv Grinde leder Eldrerådet

Spørsmål: Er det mulig å finne ut av om det har måttet ansette flere eller om det er færre som får hjelp av hjemmetjenesten etter at området Stavern/Brunlanes ble samlet på Tanum?

Svar: Det er svært utfordrende å utarbeide grunnlag og analyser på om dette er tilfelle, da pasienttrykket generelt er svært høyt og har utviklet seg svært raskt i Larvik de siste 2 årene. Vi har i nåværende elektroniske pasientjournalsystem ikke så gode statistikkmuligheter eller historiske data som gjør dette krevende å få oversikt på. Vi har også ansatt betydelig flere de siste 2 årene parallelt med at pasienttrykket har økt i hjemmesykepleien i hele Larvik.

Invitasjon til referansegruppe om aldersvennlig boliger

I forbindelse med arbeid knyttet til aldersvennlig boligutvikling og etablering av omsorgsboliger i nye boformer, er det ønskelig å involvere målgrupper for innspill slik at vi kan få best mulig treffsikkerhet på konseptene. Det er da naturlig å henvende seg til Eldrerådet.

Vi har hatt en god oppstart på samarbeidet med private utviklingsaktører, og har store forventninger til prosessen framover. Det er viktig at potensielle beboere for slike boformer kommer med i prosessen så tidlig som mulig (i praksis er vel det oss alle). Det bidrar til å skape eierskap, til å kvalitetssikre konseptene, og ikke minst til å skape oppmerksomhet rundt denne måten å bo på. Det er viktig for at folk skal føle trygghet i en tid som ellers kan by på mye usikkerhet knyttet til framtid og livskvalitet.

I tillegg til Eldrerådet kan det være aktuelt å involvere interesseorganisasjoner som har eldre og/eller velferdsutvikling som fokusområde.

Informasjon om aldersvennelige boliger - utbygging av omsorgsboliger i Larvik

Utlysning februar 2026

I løpet av en femårsperiode har kommunen behov for inntil

- 245 boliger i Larvik by
- 70 boliger i Stavern by
- 30 boliger i Helgeroa
- 10 boliger i Svarstad

Både omsorgsboliger og utleieboliger med tilvisning kan være aktuelt

- **Vårt mål: At folk kan bo i eget hjem så lenge som mulig**
- **Vårt behov: Effektiv tjenesteproduksjon**

Omsorgsboliger med tilskudd fra Husbanken

- Tilrettelagt leilighet for personer som på grunn av alder, helse eller funksjonshemming har omfattende behov for bistand i hverdagen - definert som hjemmeboende
- Krav fra Husbanken at bruker må være i behov av flere tjenester på ulike tider av døgnet (vedtak om heldøgnstjenester)
- Det er minst kostnadskrevende og bærekraftig å gi ambulerende hjemmetjenester
- Omsorgsboligen tildeles fra kommunens Tjenestekontor sammen med hjemmetjenester
- Husbanken beskriver roller som husvert som gir trygghet og aktivitet i en 24/7 - 365 funksjon - Larvik vil dette
- Utforming av bad, soverom som gir plass for større hjelpemidler er viktig - god plass for rullatorer og scootere viktigere enn bilplass
- Fysisk tilrettelagt: Boligene er tilpasset for bevegelseshemmede, aldersvennlige, med tilgang til velferdsteknologi og fellesarealer.
- Målgruppe: Eldre trenger en annen bolig enn nåværende bolig

Omsorgsbolig skiller seg fra sykehjem ved at det er definert som hjemmeboende, ofte betraktet som et mellomsjikt mellom eget hjem og institusjon.

Kjennetegn ved en aldrende befolkning

økt levealder gir økt sykdomsbyrde og flere vil ha nedsatt funksjonsevne

- færre pårørende pr. person
- flere som bor alene, særlig kvinner
- redusert reservekapasitet
- økt sårbarhet for plager og sykdom
- eldre med helse og funksjonsutfordringer er noe mer utfordrende å aktivisere

Flytt mens du kan...

Hvordan vil eldre bo? Forsker Maja Flåto OsloMet

Gradvise og plutselige endringer i livssituasjonen:

husholdningsendringer

inntektsendringer

funksjonsnedsettelser

Flytteteorier:

- ✓ de som velger å flytte vektlegger at de ikke trenger å gjøre tilpasninger, men at boligen boligen de skal flytte til er aldersvennlig
- ✓ mange eldre er åpne for å flytte til boliger med fellesarealer
- ✓ eldre kan være bekymret for boligløsninger som ligger avsides sm ligger avsides og utilgjengelig
- ✓ flytting i seg selv er en kompleks prosess, praktisk og emosjonelt
- ✓ bekymringer for hva det innebærer å flytte til mindre bolig, nyere bolig, økonomi og emosjonell tilknytning
- ✓ frykt for å bli gammel i egen bolig når helsa svikter
- ✓ behov for hjelp til praktiske gjøremål slik som snømåking, vedbæring, pc og telefon spiller inn på valg av løsninger

Sosiale boformer som en del av løsningen

Suksesskriterier for boligløsninger for eldre (basert på 18 studier):

Beliggenhet og Tilgjengelighet

- ha en sentrale beliggenhet med nærhet til "alt" (TTA)
- være enkelt å komme seg inn og ut av (heis, trinnfri)
- ha alt på ett plan og være lett å bevege seg rundt

Tilpasning og Trygghet

- være fleksibel for tilpasninger (plass, teknologi)
- oppleves som trygge og sikre (teknologi, respons)
- lettstelt og vedlikeholdsfri

Felleskap og Tjenester

- fellesarealer - viktig for aktivitet og felleskap
- gi opplevelse av hjemmefølelse og tilhørighet
- gi mulighet for enkel tilgang på tjenester
- være økonomisk overkommelig
- sosiale felleskap som er aktive og inviterende

Bolig og tjeneste

Bolig og tjenester bør vurderes i **sammenheng**

Utforming og innretting av boligen kan øke **selvstendighet** og mindre inngripen av tjenester

Boligen er et viktig **premiss** for tjenesteleveransen

Utforming og innretting av boligen **kan avlaste helsepersonell** knyttet til kapasitet og hms

Sosiale boformer for eldre

Erfaringer fra kommuner:

- Fysiske møteplasser er viktig - men det hjelper ikke dersom beboerne ikke møtes (trenger incitamenter)
- Felles aktiviteter har betydning for hvor sosial boligen er og hvordan den fungerer
- Husvert kan gjøre det sosiale felleskapet mer forpliktende og være avgjørende for at den sosiale boligløsningen fungerer
- Sosial boligform gir trygghet for bruker og også pårørende
- Sosial boform øker muligheten for felleskap og aktivitet i hverdagen
- Familien er også viktig, men de er der i liten grad i hverdagen

Volum og lokasjon

40 - 70 boenheter gir gode forutsetninger for

- et robust bomiljø
- gode aktivitetsmuligheter
- driftsøkonomiske fordeler
- nok nærhet mellom beboere og tjenester uten å skape institusjonspreg

Vi vil prioritere lokasjoner som gir

- nærhet til lokale servicefunksjoner, f.eks. butikk, kafé, apotek, lege
- forsvarlig responstid for ambulerende hjemmetjenester

Bo lengre hjemme - i praksis

Hjemmetjenesten er hovedleverandør av tjenester. Dette gjør tilbudet:

- mindre omfattende enn institusjon, men tryggere enn ordinær bolig
- fleksibelt og individuelt tilpasset
- mer kostnadseffektivt enn høyere bemannede bofellesskap

Husvertfunksjon hele døgnet og hele året på bygget gir:

- trygghet og tilgjengelighet
- styrker kvaliteten i tjenestene og skaper et sosialt bomiljø
- legger til rette for samarbeid, aktivitet og koordinering

Flyttestrategi

Ved behov flyttes beboerne til mer bemannede tilbud. Dette sikrer:

- faglig forsvarlighet
- riktig bruk av kommunens ressurser
- at omsorgsboligene ikke utvikler seg til «skjulte institusjoner»

Brukergruppen

Brukere med behov for tjenester på ulike tider av døgnet som har vedtak på heldøgnstjenester.

Kjennetegn ved brukergruppen:

- Brukere som ikke lenger kan bo i sin nåværende bolig (ikke mulig å tilpasse mer, tjenestebehovet er økende, o.l)
- Brukerne har behov for hjelpemidler i hverdagen (rullator, scooter, rullestoler, sykehussenger, dialyseapparater, oksygenstøtte, o.l - som er plasskrevende)
- Brukerne har behov for bistand til medisiner, personlig hygiene, dusj, kle på seg, ernæring
- Brukerne har behov for praktisk bistand (rengjøring av hovedflater)
- Behov for tjenester på natt

Unike rammeforutsetninger for Larvik

- **Framtidas kommune - nærmiljøsatsing**
- **Temaplan for bolig**
- **Utviklingsamarbeid med private aktører**
- **Stort behov - stort volum**

Føringer og rammebetingelser

- Husbankens kriterier og rammer for investeringstilskudd
- Veileder for lokalisering og utforming av omsorgsbygg - Husbanken
- Senteret for et aldersvennlig Norge
- OBOS' veileder for aldersvennlige boliger
- Sosial og bærekraftig boligutvikling (Arkivsak 2025/3800)
- Temaplan for bolig
- Eiendomsstrategi for Larvik kommune
- Kommuneplanens samfunnsdel